

**Stichting Noodopvang
Dakloze Vreemdelingen
Utrecht**

Jaarverslag 2022

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	4
WIE ONDERSTEUNEN WIJ	5
HOE WIJ OPVANGEN	8
WELKE ONDERSTEUNING BIEDEN WIJ	9
Criteria voor ondersteuning	9
Aanmeldingsprocedure INLIA	9
Sociaaljuridische begeleiding	9
Complexiteit	10
Begeleiding na uitstroom	10
OM WIE GAAT HET ALLEMAAL EN WAT ZIJN DE ACHTERGRONDEN	12
Medische problematiek	12
Cliënten met een aanvraag verblijf bij kind	14
Cliënten waarvoor een herhaalde asielpprocedure opgestart wordt	14
Procedures Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) en het Committee against Torture (CAT) en hoger beroep	16
Cliënten die slachtoffer zijn geworden van mensenhandel en/of uitbuiting (B8 procedure)	16
Cliënten die bezig zijn met de voorbereiding op terugkeer	17
Cliënten die we om humanitaire redenen opvangen	18
EN WAT ZIJN DE RESULTATEN	19
Redenen voor uitstroom volwassen bewoners over 2022	19
Duur opvang uitgestroomde bewoners in 2022	20
Lopende duur van de opvang op 31 december 2022	21
ACTUALITEITEN SNDVU	22
Jubileumfeest SNDVU 20 jaar!	22
Fondsen en donaties	23
ACTUALITEITEN UTRECHT EN LANDELIJK	25
Utrecht LVV pilot stad	26
MAATSCHAPPELIJKE BEGELEIDING	27
Woonbegeleiding	27
Spreekuur	28
Vrijwilligers en stagiaires	29
Sociale-activering	29
DE SNDVU-ORGANISATIE	33
Visie & missie	33
Doelstelling	33
Bestuur	34
Team	34
Huisvesting	35
OVERLEG MET ANDERE ORGANISATIES	36
FINANCIËN	37
Overzicht Baten en Lasten	37

Subsidie	37
Toelichting lasten	37
Vaststellingen, Lopende Subsidies en Aanvragen.....	38
GOVERNANCE CODE	39
AFKORTINGEN EN VERKLARENDE WOORDENLIJST	40

INLEIDING

Voor u ligt het jaarverslag over 2022 van de Stichting Noodopvang Dakloze Vreemdelingen Utrecht. Het is een uitgebreid verslag omdat wij het belangrijk vinden om verantwoording af te leggen over ons werk.

Mogelijk leidt dat tot de neiging om het verslag terzijde te leggen.

Mocht u die neiging hebben, doe mij dan een plezier en kijk eerst eens op bladzijde 6 en lees over Basel en zijn uitzichtloze situatie. En als u dan toch bezig bent, blader dan door naar bladzijde 12 voor een korte beschrijving van het lot van Alpha en van Fekir.

In het vervolg van het verslag passeren nog vele verhalen van cliënten van ons. Het zal u opvallen dat het gaat om een enorme diversiteit aan mensen en hun geschiedenis.

Een diversiteit die je niet zou verwachten als je de zwart-wit discussies over vluchtelingen moet aanhoren. Hier ligt nog een reden voor een uitgebreid verslag: inzicht verschaffen in de verhalen van vluchtelingen die tussen wal en schip terecht zijn gekomen.

En als je tussen wal en schip ligt, is het erg moeilijk om een perspectief te zien. En dat is precies wat wij doen: Met de cliënt een perspectief formuleren en dat proberen te realiseren.

In veel gevallen is dat perspectief een herhaald asielverzoek (in 2022 26 maal). Wat opvalt is dat In Utrecht, gerekend over de laatste drie jaar, meer dan 90% van deze verzoeken wordt ingewilligd. In een aantal gevallen is dat terugkeer naar het land van herkomst.

In de loop van 2022 ving Nederland zo'n 85.000 Oekraïense vluchtelingen op.

Met open armen.

Vluchtelingen uit andere landen worden niet altijd zo benaderd.

Natuurlijk zijn er grenzen aan de mogelijkheden van ons land om mensen van buiten op te nemen.

De vluchtelingen die wij ontmoeten zijn meestal al lang in ons land en hebben veel meegemaakt. Wij benaderen hen met een open blik.

Het lijkt erop dat de landelijke overheid die open blik steeds minder op prijs stelt.

Diezelfde overheid zou toch moeten weten dat bij de uitvoering van overheidstaken verkeerde beslissingen kunnen worden genomen, zoals overigens overal wel verkeerde beslissingen worden genomen. Of beslissingen waarbij de vluchteling niet voldoende in de gelegenheid is geweest of in staat is geweest om zijn verzoek te motiveren.

De gesprekken die met de rijksoverheid gevoerd worden over de voortzetting van de Landelijke Vreemdelingen Voorziening (LVV) doen vrezen dat wij ons zorgen moeten maken over de voortzetting van ons werk.

Niet voor de eerste keer in onze geschiedenis zullen wij ons sterk moeten maken voor onze toekomst. We weten ons gesteund door velen.

De samenwerking met de Gemeente Utrecht is daarbij van groot belang.

Henk Brandt
Voorzitter

WIE ONDERSTEUNEN WIJ

Al sinds 2001 ondersteunt de SNDVU uitgeprocedeerde asielzoekers die geen recht meer hebben op overheidsvoorzieningen (verblijf in een AZC), maar wel in Nederland verblijven. Het betreft hier uitgeprocedeerde asielzoekers waarbij sprake is van perspectief in de vorm van een verblijfsprocedure (regulier of asiel), perspectief op terugkeer of waarbij sprake is van een schrijnende situatie.

De groep bestaat hoofdzakelijk uit alleenstaande mannen, alleenstaande vrouwen met enkele kinderen en/of gezinnen. De SNDVU biedt ondersteuning door het geven van onderdak en leefgeld. Daarnaast worden mensen begeleid in hun sociaaljuridische procedures en worden activiteiten aangeboden.

Bewoners van de SNDVU hebben uiteenlopende achtergronden zowel cultureel, maatschappelijk als sociaal/psychisch en juridisch. Veelal speelt een meervoudige problematiek door de lange weg die zij achter zich hebben van de vlucht uit hun thuisland tot jarenlange opvang, uitgeprocedeed raken, uitzettingen uit AZC's, vreemdelingendetentie, zwerven in de illegaliteit en psychische problemen die niet of laat herkend zijn of ontstaan zijn door het leven in de illegaliteit.

De hierboven beschreven groep duiden we aan met de term "volwassenen". Aanvullend hierop ondersteunt de SNDVU een groep die wordt aangeduid met de term "Ex-AMA's". Het betreft mensen die als minderjarige in Nederland zijn gekomen, maar inmiddels volwassen zijn. Zij worden sociaal-juridisch ondersteund door het Ex-AMA team van Vluchtelingenwerk. De SNDVU is verantwoordelijk voor de opvang, het verstrekken van leefgeld en de woonbegeleiding.

Tabel 1. Samenstelling groep cliënten

	31-dec-22			31-dec-21			31-dec-20			31-dec-19		
	Volw.	Ex-AMA	Totaal	Volw.	Ex-AMA	Totaal	Volw.	Ex-AMA	Totaal	Volw.	Ex-AMA	Totaal
mannen	48	16	64	50	15	65	46	18	64	42	18	60
vrouwen	25	1	26	30	3	33	33	1	34	28	4	32
kinderen	3	0	3	5	1	6	2	0	2	1	0	1
Totaal	76	17	93	85	19	104	81	19	100	71	22	93

De groep mensen die bij ons verblijft heeft een asielachtergrond en is afkomstig uit conflictgebieden (bv. Nigeria, Congo, Soedan, Somalië), landen met een oorlogsverleden (bv. Sierra Leone, Guinee) of landen met een onderdrukkend regime (bv. Ethiopië, Eritrea en Iran). Landen of gebieden waar sprake is van een politiek zeer instabiel klimaat. Een aantal landen werkt daarbij niet mee aan terugkeer en het Nederlandse asielbeleid biedt hierin geen oplossing. Als terugkeer niet lukt of niet

mogelijk is worden mensen vanuit AZC's of detentiecentra op straat gezet. Een probleem is vaak dat mensen niet (meer) over bewijzen van hun identiteit en nationaliteit beschikken, wat zowel verblijf als terugkeer soms onmogelijk maakt.

Basel vlucht in 2008 vanuit Armenië. In Nederland wordt aan hem een asielvergunning toegekend. Uiteindelijk wordt deze in 2013 ingetrokken, omdat Basel volgens de IND onjuiste gegevens verstrekt zou hebben. Hij wordt in vreemdelingendetentie gezet om te worden uitgezet naar Armenië. Dit lukt niet en Basel komt op straat terecht. Hij besluit uiteindelijk om zelf actief te werken aan terugkeer naar Armenië, omdat hij zijn leven ziet stil staan en geen kant op kan. Betrokkene krijgt ondanks verwoede pogingen echter geen reisdocument van de Armeense ambassade. Ook met behulp van bemiddeling van de DT&V lukt het niet. Betrokkene heeft voorgesteld om een taalanalyse te laten doen of om DNA-onderzoek te laten doen met familie in Nederland die inmiddels al een Nederlands paspoort heeft. Maar op deze opties wordt afwijzend gereageerd door de DT&V. In de tussentijd ontstaat er nog een mogelijkheid voor verblijf, omdat betrokkene een serieuze relatie krijgt. Maar voor een verblijf bij partner aanvraag heeft hij een Armeens paspoort nodig. Tot nu toe is het nog niet gelukt dat te verkrijgen. Basel wordt steeds depressiever, omdat zijn situatie meer uitzichtloos raakt. Hij krijgt geen verblijfsvergunning, maar het lukt ook niet om terug te keren.

Onderstaande tabel laat zien hoe divers de samenstelling van onze bewoners is. Vorig jaar was de groep afkomstig uit Iran het grootste. Dit jaar is dat de groep mensen uit Nigeria, samen met de groep mensen uit Guinee en Oeganda. Vaak zijn ze gevlucht vanwege hun seksuele geaardheid die niet geaccepteerd wordt in hun land van herkomst. Een groeiende groep mensen die wij zien en ook op de wachtlijst is vertegenwoordigd is die uit Gambia. Eveneens veelal gevlucht vanwege de seksuele geaardheid. Verder blijven de aantallen in groepen in lijn met vorig jaar.

Tabel 2. Land van herkomst

	31-dec-22		31-dec-21		31-dec-20		31-dec-19	
	Volw.	Ex-AMA	Volw.	Ex-AMA	Volw.	Ex-AMA	Volw.	Ex-AMA
Afghanistan	1		3		4	5	3	7
Algerije				1	2		2	
Angola	1							
Armenië	1		2		3		2	
Azerbeidzjan			5		1		1	
Bangladesh		1		1		1		1
Burundi							1	
China								
Congo	6	1	4	1	7		7	
Cuba	1							
Egypte	1		2		1			
Ethiopië	1		1		3	1	5	1
Eritrea	6	1	5	4	6	3	5	3
Gambia	3	1	1	1				
Guinee	9	6	11	6	12	6	10	6
Irak	3		3		4		3	
Iran	5		14		18	1	21	2
Ivoorkust	2							
Japan	1		1					
Kirgizië			1					
Liberia		1	1	1				
Libië		1						
Marokko	1	1						
Oeganda	8	1	9	1	1	1		
Nigeria	10		8		2			1
Rusland	2		2		2		2	
Senegal	2		1				1	
Sierra Leone	3	3	5	1	4		3	
Soedan	3		3	1	3	1	1	
Somalië	5		4	1	6		3	1
Syrië	1							
Zimbabwe					2		1	
Totaal	76	17	86	19	81	19	71	22

HOE WIJ OPVANGEN

In 2022 ondersteunden wij in totaal 150 individuen (volwassenen en ex-ama's). De grootste groep wordt of is opgevangen in een van onze 23 huizen, verspreid over de stad. Een klein aantal kreeg alleen leefgeld en had elders woonruimte en/of was in afwachting van een plek bij ons. Instroom geschiedt voornamelijk vanuit de 1^e lijns spoedopvang Stichting Toevlucht en/of Weerdsingel.

Van de bewoners wordt een zekere mate van zelfredzaamheid gevraagd. Mensen die een zeer intensieve begeleiding nodig hebben worden, indien mogelijk, doorverwezen naar andere organisaties. Afhankelijk van de urgentie worden mensen zo snel mogelijk geplaatst. Een enkeling ontvangt alleen leefgeld, als hij/zij verblijft bij familie of vrienden of op de wachtlijst staat. Eén man ontving alleen begeleiding en woonde samen met zijn vriendin en kan in zijn eigen levensonderhoud voorzien. Echter lukt het hem niet om zelfstandig uit zijn ingewikkelde juridische situatie te komen. Daarmee krijgt hij hulp van ons.

Mensen met een reguliere verblijfsvergunning verblijven in de opvang tot er huisvesting aangeboden wordt. Zij kunnen geen aanspraak maken op verblijf in een asielzoekerscentrum. Wanneer er recht op rijksopvang (asielzoekerscentrum) bestaat dan betekent dat, dat degene hiernaartoe doorstroomt, om zo ook plaats te maken voor iemand die geen recht heeft op rijksopvang. Alleen bij heel schrijnende omstandigheden maken wij een uitzondering. Eind 2022 verblijven er nog twee mannen in de opvang die een reguliere verblijfsvergunning hebben en op zoek zijn naar zelfstandige huisvesting.

De medewerkers van de SNDVU streven ernaar de samenstelling in de huizen zo stabiel mogelijk te houden. In principe wonen mannen en vrouwen gescheiden van elkaar. Er wordt zoveel mogelijk gestreefd naar een harmonieuze samenstelling van de groep bewoners in de huizen. Hierbij wordt rekening gehouden met afkomst, land van herkomst, leeftijd, geslacht en sociaal/psychische gesteldheid. De opvang is sober en tijdelijk van aard. Met de woningcorporaties zijn afspraken gemaakt over het maximale aantal mensen in een huis. De inrichting van de huizen is hoofdzakelijk afkomstig van Stichting Emmaus of giften van particulieren. Incidenteel worden nieuwe spullen aangeschaft.

Tabel 3. Aard van de materiële ondersteuning

	31-dec-22		31-dec-21		31-dec-20		31-dec-19	
	Volw.	Ex-AMA	Volw.	Ex-AMA	Volw.	Ex-AMA	Volw.	Ex-AMA
leefgeld	2	2	9	2	11	2	7	
leefgeld en huisvesting	71	15	73	17	69	17	59	22
huisvesting	2	0	1	0	0	0	1	0
(alleen)juridische begeleiding	1	0	2	0	1	0	4	0
Totaal	76	17	85	19	81	19	71	22

WELKE ONDERSTEUNING BIEDEN WIJ

Criteria voor ondersteuning

Om voor ondersteuning door de SNDVU in aanmerking te komen, geldt een aantal criteria waaronder:

- regio gebondenheid;
- er is sprake van een procedure maar er is geen recht op een overheidsvoorziening of;
- er is een (reëel) perspectief op een procedure of;
- ter voorbereiding op terugkeer of
- in incidentele gevallen kan er sprake zijn van een bijzonder schrijnende situatie.

Cliënten worden aangemeld door externe organisaties zoals het Ex-AMA team, Vluchtelingenwerk Nederland, STIL en IOM.

Aanmeldingsprocedure INLIA

In Utrecht zijn er meerdere opvangorganisaties voor ongedocumenteerden met elk eigen criteria en specialisaties die aanvullend op elkaar zijn. De organisaties zijn onderverdeeld in 1^e lijns (spoed) opvang en 2^e lijns opvang. De SNDVU is een 2^e lijns organisatie wat betekent dat een opvangverzoek eerst ingediend moet worden bij INLIA.

Deze derde partij toetst of de aanmelding aan de criteria voldoet en geeft vervolgens een positief of negatief advies. Nadat wij van INLIA een positief advies ontvangen op een aanmelding, en deze persoon geschikt is voor onze opvang, plaatsen wij de betreffende persoon op onze wachtlijst. Wanneer wij plek hebben nodigen we de persoon uit voor een intakegesprek en gaan vervolgens over tot plaatsing in één van onze huizen.

Sociaaljuridische begeleiding

Naast de opvang in de huizen en het verstrekken van leefgeld worden de volwassen bewoners sociaaljuridisch begeleid door daarvoor opgeleide medewerkers. Zij fungeren als contactpersoon voor de bewoners en hebben elk hun eigen caseload. De contactpersonen begeleiden hun cliënten op verschillende gebieden zoals verblijfsrechtelijk, op medisch vlak, bij schulden, of familierechtelijke problemen.

Door een intensieve begeleiding, gebaseerd op vertrouwen, wordt gepoogd een reëel perspectief te creëren. Dit kan soms lang duren, waarbij niet gewerkt wordt met termijnen. Hierbij is wel van belang dat mensen gemotiveerd zijn om hun huidige situatie te veranderen. Allereerst wordt gekeken of er nog verblijfsrechtelijke mogelijkheden zijn. We zien regelmatig dat asielverzoeken zijn afgewezen vanwege het ontbreken van onderliggende bewijzen van het asielverhaal of dat er sprake is van lichamelijke en psychische klachten die niet eerder zijn onderzocht.

Als er juridisch geen mogelijkheden meer zijn, wordt ook over terugkeer gesproken. Leven in de illegaliteit wordt niet als een oplossing gezien. Gepoogd wordt om de optie terugkeer naar het land van herkomst samen met betrokkene verder te onderzoeken en knelpunten of onzekerheden voor zover dat mogelijk is weg te nemen. Wij werken hierin nauw samen met Vluchtelingenwerk in hun toekomst oriënterend project 'Met Opgeheven Hoofd.'

Asielzoekers die inmiddels niet meer minderjarig zijn, worden opgevangen door de SNDVU en sociaaljuridisch begeleid door de medewerkers van het Ex-AMA team van Vluchtelingenwerk. De SNDVU en het Ex-AMA team overleggen regelmatig over de voortgang van de dossiers.

Complexiteit

Vaak zien we dat iemand uitgeprocedeerd geraakt is, omdat zijn of haar verhaal niet geloofwaardig is bevonden, gebaseerd op onbenullige tegenstrijdigheden of vanwege het ontbreken van een goede onderbouwing van het verhaal. Met nieuwe feiten wordt alsnog gepoogd een nieuw asielverzoek in te dienen. Ook kan er sprake zijn van medische problematiek of spelen andere zaken een rol, zoals bijvoorbeeld een kind in Nederland met de Nederlandse nationaliteit.

De complexiteit rondom de procedures neemt de laatste jaren alleen maar toe.

Advocaten krijgen steeds minder vergoedingen, waardoor zij ook minder snel zaken aannemen die al eerder zijn afgewezen. Steeds meer advocaten brengen een bedrag in rekening voor de voorbereidingen die zij doen voor een zaak. Hierdoor is er door de jaren heen steeds meer voorbereidend werk in zaken bij de sociaaljuridisch medewerkers komen te liggen.

Begeleiding na uitstroom

Wanneer er recht op verblijf in een asielzoekerscentrum (Rijksopvang) ontstaat stromen bewoners bij ons uit, om zo weer plek te maken voor iemand die niet in de rijksopvang kan verblijven en op straat staat. In de meeste gevallen zetten wij wel de (juridische) begeleiding voort. De juridisch medewerkers hebben veel werk en tijd gestopt in de voorbereiding van een nieuwe aanvraag, zijn goed op de hoogte van het verhaal en de situatie van de betreffende client en hebben een vertrouwensrelatie. Daarom is het onzes inziens wenselijk dat de begeleiding wordt voortgezet, totdat er daadwerkelijk een bestendige oplossing voor de cliënt is bereikt. De periode tussen het moment dat de client bij ons is uitgestroomd naar rijksopvang, het interview bij de IND en de uiteindelijke beslissing op de aanvraag, duurt vaak lang. Soms wel een aantal jaren.

Zie het overzicht hieronder. Eind 2022 begeleidden wij in totaal nog 33 mensen die al eerder bij ons zijn uitgestroomd naar rijksopvang. In 2022 begeleidden wij nog één iemand die in 2019 is uitgestroomd; een ander die dat jaar is uitgestroomd heeft een verblijfsvergunning gekregen. Daarnaast begeleiden wij nog 11 cliënten die in 2021 of 2020 zijn uitgestroomd. 19 mensen die in 2021 of 2020 waren uitgestroomd hebben inmiddels een verblijfsvergunning gekregen. Van de cliënten die in 2022 zijn uitgestroomd naar rijksopvang hebben er 6 inmiddels al een

verblijfsvergunning ontvangen, 21 cliënten zitten nog in procedure en wachten nog op hun interview of op een definitieve beslissing op hun aanvraag.

In 2022 hebben de laatste twee cliënten die zijn uitgestroomd in 2018 en waarvan we de begeleiding nog deden, ook een asielvergunning gekregen.

Tabel 4. Aantal cliënten die we nog steeds begeleidden na uitstroom naar AZC

	Volwassenen				
	2022	2021	2020	2019	Totaal
Juridische begeleiding na uitstroom	21	9	2	1	33
Alsnog een verblijfsvergunning gekregen in 2022	6	12	7	1	26
Totaal cliënten nog in begeleiding	33				

OM WIE GAAT HET ALLEMAAL EN WAT ZIJN DE ACHTERGRONDEN

Medische problematiek

Dit betreft vaak zeer kwetsbare mensen die door hun labiele situatie tussen de wal en het schip vallen. Een groot gedeelte van de groep kampt met een posttraumatische stressstoornis (PTSS) en/of een depressie. Om tot een goede behandeling en begeleiding te komen is vooral voor deze groep een stabiele woonsituatie onontbeerlijk. Naast het bieden van een woonplek en sociale activering, onderhoudt de SNDVU-contact met de behandelaars van deze mensen. Zo houden we een goed beeld van iemands situatie en kan een juridische procedure beter onderbouwd worden. Daarbij wordt onderzocht of behandeling en medicatie in het land van herkomst aanwezig zijn.

Alpha was vijftien jaar, toen hij in 2001 in Nederland asiel heeft aangevraagd. Zijn aanvraag is afgewezen, omdat er twijfel bestond over zijn identiteit en nationaliteit. Lange tijd heeft hij moeten overleven in de illegaliteit. Uiteindelijk redde hij dit niet meer en heeft hij aangeklopt voor hulp. Alpha heeft een chronische hepatitis B infectie en suikerziekte. Hij staat voor deze klachten onder medische behandeling. In Sierra Leone is de beschikbaarheid van medicatie onvoldoende. Echter kan hier procedureel niets mee worden gedaan nu er twijfel is aan de identiteit en nationaliteit van Alpha. Uiteindelijk lukt het hem om met onze hulp een nationaliteitsverklaring van de ambassade van Sierra Leone te verkrijgen. Vervolgens hebben we een beroep kunnen doen op art 64 van de vreemdelingenwet en heeft Alpha officieel uitstel van vertrek gekregen vanwege medische redenen.

Mensen waarbij sprake is van een medische problematiek kunnen een beroep doen op artikel 64 van de vreemdelingenwet. Een toekenning van artikel 64 geeft uitstel van vertrek. Na een jaar uitstel van vertrek te hebben gehad kan iemand in aanmerking komen voor een verblijfsvergunning op medische gronden. Waar wij in de praktijk vaak tegenaan lopen is dat wel erkend wordt dat er sprake is van een ernstige medische problematiek waarbij medische behandeling noodzakelijk is, maar er wordt gezegd dat deze medische behandeling ook wel in het land van herkomst kan worden ondergaan. Er wordt geen of onvoldoende rekening gehouden met de toegankelijkheid van deze medische zorg, de samenhang van de verschillende soorten problematiek, de behandelomgeving en de methode van behandelen. In veel delen van Afrika bestaat de psychische gezondheidszorg bijvoorbeeld nog uit het ketenen van patiënten en toedienen van zware medicijnen.

Fekir is sinds 2001 in Nederland. Een simpele, vriendelijke man zonder opleidingsachtergrond afkomstig uit een dorp in Guinee. Hij heeft ernstige medische problemen o.a. een niet stabiele diabetes en chronische hoge bloeddruk. Hij gebruikt een rits aan medicijnen en heeft daarnaast regelmatig controles bij de huisarts en specialist in het ziekenhuis. Fekir heeft een toekomst oriëntatie traject gevolgd om de (on)mogelijkheden voor terugkeer naar Guinee te onderzoeken. Dit traject is inmiddels afgerond met als conclusie dat het opbouwen van een duurzame toekomst in Guinee voor Fekir erg moeilijk, dan wel onmogelijk zal zijn. Eerder werd

er bij een beroep op art. 64 (uitstel van vertrek) geconstateerd dat medicatie en behandeling aanwezig is in Guinee, maar werd er geen toegankelijkheidstoets gedaan, omdat betrokkene niet in het bezit is van een paspoort. Maar inmiddels heeft Fekir met documenten zijn identiteit en nationaliteit kunnen laten vaststellen. Naast de conclusie uit het toekomst oriëntatie traject heeft Fekir nog een verklaring van het Ministerie van Gezondheid in Guinee aangeleverd en een verklaring van een apotheek in Guinee m.b.t. de kosten van de medicatie. Ook heeft hij zich door een arbeidsarts laten onderzoeken, die geconstateerd heeft dat er sprake is van objectiveerbare beperkingen, waardoor Fekir maar beperkt arbeidsgeschikt zal zijn. De combinatie van zijn beperking, de hoge kosten van de medicatie/behandeling en zijn gebrek aan familie/sociale contacten in Guinee zorgt ervoor dat de benodigde zorg voor Fekir niet toegankelijk zal zijn. De IND vindt echter dat Fekir onvoldoende heeft aangetoond dat anderen de zorg niet voor hem zouden kunnen betalen en wijst de aanvraag op grond van art. 64 af.

Een grote groep mensen in de opvang kampt met psychische problematiek. Maar er worden ook mensen opgevangen waarbij sprake is van lichamelijke medische problematiek. Sommige gevallen zijn daarbij zeer gecompliceerd van aard. We hebben verschillende mensen met een (chronische) hoge bloeddruk en diabetes type 1. Ook hebben we een man in de opvang die een niertransplantatie heeft gehad en nog een andere man die nierfalen heeft en moet dialyseren. Twee mannen die deels blind zijn en een vrouw met HIV. Ook hebben we een man in de opvang die doof is en nooit de officiële gebarentaal heeft geleerd.

Clënten met een aanvraag verblijf bij kind

Dit betreft gescheiden ouders waarvan het kind een geldige verblijfsvergunning in Nederland heeft of de Nederlandse nationaliteit. Zo'n aanvraag duurt lang en geeft tussentijds geen recht op opvang in een asielzoekerscentrum.

Osman is afkomstig uit het West-Afrikaanse Guinee. Hij vraagt in 2014 asiel aan in Nederland. De procedure heeft tot begin 2018 geduurd en werd uiteindelijk afgewezen. In de tussentijd heeft Osman zijn huidige vrouw ontmoet en een dochter van 9 maanden. Een jaar later wordt er nog een dochter geboren. Vrouw en kinderen hebben een verblijfsvergunning. Wanneer je een (biologisch) kind hebt in Nederland betekent dat nog niet automatisch dat je daarmee een verblijfsvergunning krijgt. Je moet kunnen aantonen dat er sprake is van een intensief gezinsleven en je een grote rol hebt in de verzorging en opvoeding van het kind. Daarnaast worden er nog eisen gesteld zoals het hebben van een geldig paspoort uit het land van herkomst en het in bezit zijn van een MVV (machtiging voorlopig verblijf). Vrijstelling voor deze eisen kan iemand krijgen wanneer gepoogd is om aan een paspoort te komen, maar dit niet lukt en wanneer er geen twijfel bestaat over de identiteit en nationaliteit van betrokkene. De aanvraag van Osman werd in eerste instantie afgewezen door de IND, omdat hij niet in het bezit was van een geldig paspoort en het gezinsleven volgens de IND ook uitgeoefend kon worden in Guinee. Uiteindelijk krijgt Osman toch een verblijfsvergunning voor de uitoefening van zijn gezinsleven. .

Clënten waarvoor een herhaalde asielpcedure opgestart wordt

Voor de grootste groep bewoners in de opvang wordt een herhaalde asielaanvraag voorbereid. Gemiddeld bestaat deze groep uit 40 cliënten. Een herhaalde asielaanvraag kan worden gedaan als er nieuwe feiten en/of omstandigheden zijn. Bijvoorbeeld nieuwe bewijsstukken, veranderingen in het land van herkomst, politieke (beleids)veranderingen en/of onderliggende medische rapportages die het eerdere asielverhaal kunnen onderbouwen. In de praktijk zien we bijvoorbeeld regelmatig dat er in de eerste procedure weinig of geen aandacht is besteed aan een trauma van mensen of andere mentale of fysieke klachten die voortkomen uit het gestelde asielrelaas. Voor veel cliënten vragen wij dan een onderzoek aan bij het IMMO. Het IMMO is het Instituut voor Mensenrechten en Medisch Onderzoek. In de rapportage die zij maken wordt een verband gelegd tussen gesteld asielrelaas en de psychische en lichamelijke klachten ten gevolge van martelingen.

Andere cliënten lopen bijvoorbeeld gevaar bij terugkeer vanwege hun politieke activiteiten voor een oppositiepartij. Samen met de cliënt proberen wij bewijzen te verzamelen van de activiteiten en/of vragen een expert een onderzoek te doen en een rapportage te schrijven over de persoonlijke situatie van de cliënt en de risico's die hij of zij loopt bij terugkeer. Met een goed onderbouwde rapportage kan een herhaalde asielaanvraag worden ingediend. Een herhaalde asielaanvraag goed onderbouwen kost echter vaak veel werk en daarmee ook veel tijd.

In 2022 verblijft bij ons bijvoorbeeld het echtpaar Nori uit Congo. Ze hebben in het land van herkomst problemen ondervonden met de overheid en zijn gedetineerd, mishandeld en seksueel misbruikt. Beide zijn ervan overtuigd dat ze bij terugkeer naar Congo opnieuw te vrezen hebben voor detentie en onmenselijke behandeling. Hun eerdere asielaanvraag is afgewezen omdat er volgens de IND twijfel bestaat over hun identiteit en nationaliteit, en daaropvolgend het asielrelaas ongeloofwaardig is bevonden. Met onze steun is het echtpaar bezig met het opvragen van een geboorteakte in Congo en kunnen we daarmee vervolgens een paspoort aanvraag bij de Congolese ambassade doen. Daarnaast heeft het IMMO bevestigd onderzoek te willen doen naar de littekens n.a.v. de mishandelingen en het effect van het trauma op het consistent en coherent te kunnen verklaren in het eerdere interview met de IND.

Bij uitzondering vangen we iemand op met een Dublin Claim. Een Dublin claim legt Nederland op als er iemand een asielaanvraag doet, maar door het EURODAC systeem wordt gezien dat de persoon eerder in een ander Europees land is geweest. Daarmee is dat andere Europese land verantwoordelijk voor de asielaanvraag en neemt Nederland de aanvraag niet in behandeling en deporteert de persoon terug naar het andere Europese land. Echter als de deportatie niet gebeurt binnen 6 maanden (of 18 maanden wanneer iemand zich aan het toezicht heeft onttrokken) dan vervalt de Dublin claim en moet Nederland de asielaanvraag alsnog inhoudelijk in behandeling nemen. In principe nemen wij geen 'Dublin claimanten' in de opvang, omdat er altijd recht op rijksopvang bestaat en de persoon daarmee niet op straat hoeft te staan. In sommige gevallen maken wij een uitzondering.

Merdi is oorspronkelijk afkomstig uit Guinee en heeft eerder na een asielaanvraag in Nederland een dublin-claim Italië tegengeworpen gekregen. Hij is toen gedwongen uitgezet naar Italië en vervolgens weer zelfstandig teruggekomen naar Nederland. Hij heeft een vrouw en inmiddels twee kinderen in Nederland. Zijn vrouw en kinderen zijn bezig met het naturalisatieproces om Nederlander te worden. Wanneer Merdi zich weer zou melden in Ter Apel zou hij wederom een Dublin claim Italië opgelegd krijgen. Wij hebben besloten om hem te ondersteunen in het verkrijgen van papieren uit Guinee, waarmee hij zijn kinderen kan erkennen en vervolgens een reguliere verblijfsaanvraag kan doen voor verblijf bij zijn kinderen. Bij een reguliere aanvraag zal er namelijk geen Dublin claim tegengeworpen worden.

Al een aantal jaren zien we een toename van cliënten die op grond van hun bekering tot het christendom gevaar lopen in het land van herkomst. Met name mensen uit Iran en Afghanistan. Zij hebben eerder een asielaanvraag gedaan op grond van hun bekering, maar dat is toen niet geloofd door de IND. Ook zien we een toename van mannen en vrouwen in de opvang die vanwege hun geaardheid gevaar lopen in hun land van herkomst. De landen waar de mensen vandaan komen lopen uiteen van Iran, Egypte, Nigeria tot Oeganda.

Besai is afkomstig uit Egypte en is homoseksueel. Homoseksualiteit is verboden in Egypte en homoseksuelen worden gedetineerd en gemarteld. Besai loopt bij terugkeer een reëel risico om slachtoffer te worden van vervolging en een individualiseerbaar risico op ernstige schade. In een eerdere asielaanvraag heeft de IND de homoseksualiteit van Besai niet geloofd. Maar voor ons en andere direct betrokkene bij Besai is er geen twijfel over mogelijk. Een herhaalde asielaanvraag is dan ook goed te onderbouwen met allerlei verklaringen van derden die betrokken zijn bij Besai en LHBTI organisaties waar hij actief is. In 2022 krijgt Besai na het indienen van een herhaald asielverzoek dan ook een asielvergunning toegekend.

Een ander voorbeeld is het volgende verhaal.

Echtpaar Dalani uit Iran heeft zich al lang geleden bekeerd tot het christendom. De IND heeft deze bekering eerder echter niet geloofd en geoordeeld dat het echtpaar geen gevaar loopt bij terugkeer. Wij zien echter een echtpaar dat ontzettend betrokken en actief is in de kerk. Meneer Dalani is al sinds 2013 ook al erg actief met christelijke activiteiten op social media en schrijft essays over het christendom en het verschil met de islam. Het echtpaar is zeer evangelisch actief en hebben een actieve rol in de kerk en de diensten. Wij hebben contact met de IND en de zaak voorgelegd om te kijken of er wellicht een heroverweging gedaan kan worden. Uiteindelijk is aan het echtpaar na indiening van de herhaalde asielaanvraag zonder hen nog te interviewen een asielvergunning afgegeven.

Procedures Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) en het Committee against Torture (CAT) en hoger beroep

Deze procedures lopen lang en deze mensen verblijven soms jaren in de opvang. Het treft ook mensen die in afwachting zijn van een uitspraak in hoger beroep bij de Raad van State. Er is dan geen recht op rijksopvang, terwijl er positieve uitspraken op kunnen volgen.

Clënten die slachtoffer zijn geworden van mensenhandel en/of uitbuiting (B8 procedure)

Wanneer iemand slachtoffer is geworden van mensenhandel en/of uitbuiting dan kan hij of zij aangifte hiervan doen bij de politie. Gedurende het onderzoek n.a.v. de aangifte kan iemand een (tijdelijke) verblijfsvergunning krijgen volgens de zogenoemde 'B8-regeling'. Wij zien regelmatig cliënten waarbij (zeer waarschijnlijk) sprake is geweest van mensenhandel dan wel (seksuele) uitbuiting. De procedure/aangifte is echter zeer zwaar voor de betreffende cliënt en vaak zijn er uiteindelijk toch te weinig aanknopingspunten voor de politie om een verdachte op te sporen en/of daadwerkelijk te vervolgen, waardoor we in samenwerking met de advocaat en cliënt er vaker voor kiezen om een andere verblijfsrechtelijke procedure te starten.

Al langere tijd verbleef Bibi uit Congo bij ons. Haar asielaanvraag is eerder afgewezen omdat volgens de IND bij terugkeer geen gevaar zou lopen voor eerwraak en bescherming kan vinden. We hebben Bibi in eerste instantie geholpen met een verblijfsaanvraag op reguliere

gronden na aangifte tegen haar ex-partner van huiselijk geweld. En daarnaast met het verkrijgen van een Congolees paspoort aangezien deze benodigd is bij een dergelijke aanvraag. Omdat er geen concrete bewijzen zijn van het huiselijk geweld, wat zich al langer geleden heeft afgespeeld, loopt deze weg stuk. Na meerdere uitgebreide gesprekken met bibi over haar toekomst en de (on)mogelijkheden, verteld bibi veel meer uitgebreid en met veel meer details wat er in het verleden heeft plaatsgevonden met haar ex-vriend. Hij scheen betrokken te zijn bij een heel mensenhandel netwerk. Met ondersteuning van ons en Comensha heeft Bibi uiteindelijk aangifte gedaan van mensenhandel en haar verhaal verteld bij de politie. Ze heeft direct een tijdelijke verblijfstatus ontvangen en is bij ons uitgestroomd naar beschermde opvang via Comensha.

Cliënten die bezig zijn met de voorbereiding op terugkeer

In de opvang ondersteunen we ook mensen die zich voorbereiden op terugkeer naar hun land van herkomst. Een aantal stroomt in via het IOM. Dit betreft mensen die over het algemeen de laatste stappen nog moeten zetten om hun terugkeer te bewerkstelligen.

In 2022 zijn Brevi en Moos beide teruggekeerd naar Tadzjikistan. Ze werden apart van elkaar aangemeld door het IOM voor tijdelijke ondersteuning alvorens hun vertrek. Ze waren al bezig met terugkeer maar hadden tijdelijk wat ondersteuning nodig om wat zaken op orde te kunnen brengen voor hun vertrek. Hetzelfde geldt voor Daniel die is teruggekeerd naar Colombia.

Soms zijn mensen bij ons in de opvang ingestroomd met een bepaald verblijfsrechtelijk perspectief, maar blijkt uiteindelijk dat dit perspectief in Nederland niet reëel (meer) is. Dan wordt terugkeer bespreekbaar gemaakt. En soms gaat het om mensen die wel inzien dat hun toekomst niet in Nederland ligt, maar die met nog te veel dilemma's zitten om de stap terugkeren naar hun land van herkomst te maken. Of de wil is er wel om terug te keren, maar door allerlei administratieve redenen lukt dit niet, bijvoorbeeld door het ontbreken van identiteitsdocumenten.

Paul is al sinds 2001 in Nederland. Hij krijgt geen asiel. Daar zien wij ook geen juridische kansen meer voor. Hij heeft wel psychische klachten en een hoge bloeddruk en krijgt daarvoor medicatie. In samenwerking met ons en vluchtelingenwerk is Paul bezig om zichzelf te oriënteren op een toekomst terug in Guinee. Hij heeft het plan gevat om een kippenboerderij te beginnen. De kippenboerderij die niet doorgaat vanwege de vogelgriep, een coup die gepleegd wordt door het leger in Guinee en de oplopende psychische klachten bij Paul, helpen niet mee bij het plan om duurzaam terug te keren. Maar Paul is er nog steeds serieus mee bezig en heeft onlangs ook een gesprek gehad met een partnerorganisatie waarmee wordt samengewerkt aan re-integratie in Guinee.

En natuurlijk loopt het ook wel eens anders.

Mamadou is afkomstig uit Guinee. Hij is al lange tijd in Nederland. Het ging lange tijd psychisch erg slecht met hem. Hij was ontzettend wantrouwend en boos op wat hem is overkomen. Al

op jonge leeftijd werd hij door familieleden niet geaccepteerd en werd hij mishandeld en verstoten. Het was in eerste instantie dan ook niet makkelijk om hem goed te kunnen begeleiden. Hij was erg op zichzelf en zag in alles een kwade intentie. Uiteindelijk is er wel enig vertrouwen ontstaan en was in ieder geval bereikt dat we van alles met hem konden bespreken. Er was geen juridisch perspectief meer op een verblijfsvergunning. Dit begreep hij. Er kwam bij hem een opening voor terugkeer naar Guinee. Hij was alleen wel heel duidelijk over zijn problemen in Guinee. Die waren en er nog steeds. Hij kon niet terug naar zijn familie waardoor hij helemaal alleen een nieuw bestaan zou moeten opbouwen. Om zijn terugkeer naar Guinee duurzaam mogelijk te maken had hij daarom wel extra budget nodig. Helaas lukte het niet om het gehele budget bij elkaar te krijgen, waardoor Mamadou zichzelf niet in staat zou zien om zelfstandig een bestaan op te bouwen in Guinee. Uiteindelijk heeft hij besloten niet terug te keren en onze opvang te verlaten, op zoek naar (zwart)werk om zo iets te kunnen sparen.

Clënten die we om humanitaire redenen opvangen

Soms is een situatie zodanig schrijnend, zonder dat er direct een perspectief op een verblijfsrechtelijke procedure dan wel terugkeer is. Ondanks het ontbreken van dit perspectief kan soms toch besloten worden om op te vangen.

Bijvoorbeeld Brandi uit Ethiopië. Ze is in Ethiopië geboren maar heeft Eritrese ouders en daarmee de Eritrese nationaliteit. Met het onafhankelijk worden van Eritrea werden haar ouders in 2000 vanuit Ethiopië gedeporteerd naar Eritrea. Brandi was toen nog maar 12 jaar en bleef achter. Een moeilijk leven en zwaar leven volgde als huishoudt slaafje en met veelvuldig seksueel misbruik. Ze is vanuit Ethiopië verkocht aan mensen in Libanon en vele jaren later via Syrië, Turkije en Griekenland in Nederland terecht gekomen. Ze krijgt geen asielvergunning omdat ze bij terugkeer naar Ethiopië geen gevaar zou lopen. Ze kan echter helemaal niet terug naar Ethiopië omdat ze de Eritrese nationaliteit heeft. Ze is daar ook al zo lang weg en heeft niemand meer. Ze heeft geen documenten om haar Eritrese nationaliteit aan te tonen en bevindt zich daarmee in een Limbo situatie.

EN WAT ZIJN DE RESULTATEN

Om in aanmerking te komen voor ondersteuning bij de SNDVU dient er naast regiobinding sprake te zijn van een perspectief. Hiermee wordt bedoeld dat er een mogelijkheid moet zijn voor een kansrijke procedure, dan wel terugkeer naar het land van herkomst. Er moet dus een perspectief zijn op uitstroom. In een enkel geval wordt besloten om iemand vanwege schrijnende redenen toch te ondersteunen ondanks het ontbreken van een direct perspectief. Gedurende de begeleiding kan het perspectief ook veranderen. Bijvoorbeeld als een nieuwe verblijfsprocedure niet is gelukt en terugkeer naar het land van herkomst in beeld komt. Of wanneer er gedurende het begeleidings-traject besloten wordt een andere verblijfsprocedure te starten dan eerder was bedacht.

Tabel 5. In- en uitstroom cliënten in 2022

	2022			2021			2020			2019		
	Volw.	Ex-AMA's	Totaal	Volw.	Ex-AMA's	Totaal	Volw.	Ex-AMA's	Totaal	Volw.	Ex-AMA's	Totaal
instroom	27	7	34	37	11	48	39	7	46	30	8	38
uitstroom	46	12	58	38	14	52	29	10	39	32	6	38

In 2022 zijn er 46 volwassenen uitgestroomd. Daarvan waren er 8 in datzelfde jaar ook ingestroomd. De rest was al eerder ingestroomd. Er zijn 12 Ex-Ama's uitgestroomd. Voor de redenen van instroom en uitstroom van de Ex-AMA's verwijzen we naar het jaarverslag van het Ex-AMA team van Vluchtelingenwerk.

Redenen voor uitstroom volwassen bewoners over 2022

De meeste volwassen bewoners zijn uitgestroomd vanwege een herhaalde asielaanvraag en kregen daardoor weer recht op verblijf in een asielzoekerscentrum. Zij zijn in afwachting op de beoordeling van hun verblijfsaanvraag. Vier bewoners konden na hun verblijfsaanvraag geen aanspraak maken op rijksopvang en kregen vanuit onze opvang alsnog een verblijfsvergunning. Drie cliënten zijn teruggekeerd naar hun land van herkomst. Het gaat hier om de landen Tadzjikistan en Colombia. Twee mensen kregen vanwege medische redenen officieel uitstel van vertrek en stroomden vanwege die reden uit naar een asielzoekerscentrum. Eén man heeft een verblijfsaanvraag in Frankrijk gedaan en daar verkregen en daarom geëmigreerd naar Frankrijk. Een vader en dochter hebben na lang bij ons te hebben verbleven besloten om te vertrekken naar Duitsland, waar ze familie hadden. Van een gezin bestaande uit vier gezinsleden was bij ons aangemeld door het IOM voor terugkeer naar Armenië. We hebben we besloten onze ondersteuning te beëindigen nadat ze hadden besloten niet te willen terugkeren. Van twee mannen hebben we na een lang toekomst oriëntatie traject de opvang beëindigd, nadat duidelijk werd dat zij niet wilde terugkeren naar het land van herkomst maar er ook geen verblijfsperspectief was. En één man die bezig was met een traject rondom toekomst oriëntatie heeft onze opvang zelfstandig verlaten. Hij kreeg, ondanks dat

hij ongedocumenteerd was, een kans bij een werkgever die hem ook kon helpen bij het vinden van huisvesting.

Tabel 6. Uitstroom per categorie in 2022

	2022	2021	2020	2019
Verblijfsvergunning op basis van een herhaalde asielaanvraag	1	1	3	3
Verblijfsvergunning regulier (Medisch)				1
Verblijfsvergunning regulier (verblijf bij kind)	1	2	1	
Verblijfsvergunning regulier (Chavez – bij Nederlands kind)	2			1
Verblijfsvergunning voortgezet verblijf				
Terugkeer naar land van herkomst	3	4	3	
Verblijfsvergunning regulier (Kinderpardon)				4
Uitplaatsing naar een AZC na een herhaald asielverzoek	26	22	20	16
Uitplaatsing naar een AZC op basis van Art. 64	2	3		4
Uitplaatsing naar opvang CoMensha ivm B8		1		
Uitplaatsing naar VBL ivm terugkeer				
Emigratie naar een ander land	1		1	1
Ondersteuning beëindigd/ overdracht naar andere opvang	7	2		2
Met onbekende bestemming vertrokken	3	2	1	
Overleden		1		
Totaal	46	38	29	32

Duur opvang uitgestroomde bewoners in 2022

De situatie in het land van herkomst, de lange procedures in Nederland, het wel/niet meewerken van een land aan terugkeer, maar ook de tijd die de voorbereiding voor een goed onderbouwde procedure kost, zijn van grote invloed op de periode van verblijf voordat iemand uitstroomt. Sommige mensen verblijven zeer lange tijd in de opvang, anderen stromen na een vrij korte periode weer door.

Gelet op de grote diversiteit en kleine aantallen is het niet mogelijk in statistische termen te spreken over de gemiddelde duur van de geboden opvang. Zonder op specifieke groepen in te gaan, hebben we wel gekeken naar de gemiddelde duur van de opvang van de cliënten die in 2022 zijn uitgestroomd.

Tabel 7. Duur opvang uitgestroomde bewoners 2022

	Volwassenen				Ex-AMA's			
	2022	2021	2020	2019	2022	2021	2020	2019
1 week tot 3 maanden:	7	2	4	3	0	3	1	0
3 tot 6 maanden:	2	3	0	2	0	1	0	2
6 maanden tot 1 jaar:	12	8	8	7	7	1	1	1
1 tot 3 jaar:	19	15	15	8	4	5	8	3
Langer dan 3 jaar:	6	10	2	12	1	4	0	0
Totaal aantal individuen	46	38	29	32	12	14	10	6

Zoals al eerder opgemerkt, stroomt het merendeel van de volwassenen uit de opvang in verband met het indienen van een herhaalde asielaanvraag. Zij zijn dan vaak nog lang in procedure voordat er een definitieve beslissing op de aanvraag komt. In 2022 hoorden we dat 2 bewoners die al in 2018 zijn uitgestroomd bij ons alsnog een asielvergunning hebben gekregen. Daarnaast nog 1 persoon die in 2019 was uitgestroomd, 6 personen die in 2020 waren uitgestroomd en 12 personen die in 2021 waren uitgestroomd naar een asielzoekerscentrum hebben alsnog een asielvergunning gekregen.

Lopende duur van de opvang op 31 december 2022

Op 31-12-2022 verblijven er in totaal 74 volwassenen (+3 kinderen) en 17 ex-ama's in de opvang. In de groep volwassenen hebben we in 2022 in totaal 122 cliënten ondersteund. Bestaande uit 77 mannen en 45 vrouwen. 6 daarvan waren minderjarige kinderen die samen met hun vader en/of moeder in de opvang verbleven. Daarnaast hebben we in 2022 nog 29 ex-ama's kunnen ondersteunen met leefgeld, huisvesting en activering. Deze groep bestaat uit 25 mannen en 4 vrouwen. Waarvan 1 minderjarig kind dat samen met zijn moeder in de opvang heeft verbleven.

Tabel 8. Lopende duur opvang op 31 december 2022

	Volwassenen				Ex-AMA's			
	2022	2021	2020	2019	2022	2021	2020	2019
1 week tot 3 maanden:	0	19	14	11	0	3	0	3
3 tot 6 maanden:	6	10	11	7	5	3	3	3
6 maanden tot 1 jaar:	19	12	11	9	2	5	4	5
1 tot 3 jaar:	33	28	25	27	8	6	7	7
Langer dan 3 jaar:	18	16	20	17	2	2	5	4
Totaal aantal individuen	76	85	81	71	17	19	19	22

ACTUALITEITEN SNDVU

Jubileumfeest SNDVU 20 jaar!

Vorig jaar berichtte we al in ons jaarverslag dat de Stichting Noodopvang Dakloze Vreemdelingen Utrecht inmiddels al 20 jaar bestaat. In 2021 konden we dat helaas niet groots vieren vanwege de situatie rondom COVID-19. Wel hebben we toen ons jubileumboek al kunnen presenteren: *Perspectief*! Het boek geeft een goed beeld van de SNDVU door de jaren heen, haar medewerkers, vrijwilligers en (oud)bewoners en bevat prachtige foto's. Het boek is nog steeds te bestellen voor € 15,- door een email te sturen aan

info@sndvu.nl

De stichting wordt in 2001 opgericht vanuit een samenwerking door verschillende particulieren en hulporganisaties. De invoering van de Vreemdelingenwet 2000 leidde tot verdere versoepeling van het asielrecht en een versnelling van asielprocedures en veel asielzoekers belandden vanuit asielzoekers- uitzetcentra met hun koffers op straat. Al vanaf het begin was de inzet dat we mensen niet alleen een dak boven het hoofd bieden, maar dat er ook gewerkt moest worden aan een perspectief en dat begeleiding daarbij van groot belang was. Nu 20 jaar later is dit nog steeds de leidraad en speelt de stichting nog steeds een belangrijke rol in de opvang en begeleiding van ongedocumenteerden in Utrecht en zijn we uitgegroeid tot een professionele organisatie en is er zelfs een samenwerking tussen Rijk, gemeenten en ngo's in het oplossen van deze gedeelde problematiek in de vorm van de LVV.

Afgelopen jaar hebben we gelukkig wel uitgebreid stil kunnen staan bij ons 20-jarig bestaan. We hebben dit op 17 mei groots gevierd met (oud)collega's, (oud)vrijwilligers, (oud)bewoners, betrokken ambtenaren van de gemeente, ons netwerk en andere vrienden van de SNDVU. Want ondanks het gegeven dat er nog steeds ongedocumenteerden tussen wal en het schip vallen en wij van mening blijven dat wij eigenlijk niet zouden moeten hoeven bestaan, is er reden om te vieren dat we de afgelopen jaren iets hebben kunnen betekenen voor het welzijn en toekomstperspectief van honderden mensen.

Het is een geslaagd feest geworden met vooral heel veel gezelligheid, de promotie van ons boek, een quiz over de SNDVU en verschillende sprekers met mooie woorden van o.a. Wethouder Rachel Streefland en Burgemeester Sharon Dijksma.

Fondsen en donaties

Afgelopen jaar hebben we weer gelddonaties mogen ontvangen van o.a. het KF Heinfonds en de Burkens-Stichting. Door deze donaties

kunnen we voor individuele bewoners onderzoeken laten doen, expertrapportages opstellen en officiële documenten uit landen van herkomst laten opmaken. Dit alles in het kader van het werken aan een bestendige oplossing voor onze bewoners; legalisatie van verblijf in Nederland of duurzame en vrijwillige terugkeer naar het land van herkomst.

We hebben dit jaar tevens weer een grote gelddonatie ontvangen van het Kansfonds waar we erg blij mee zijn. Dit geld wordt gebruikt voor het vergoeden van zorg aan onze bewoners die anders niet bekostigd kan worden. Denk bijvoorbeeld aan fysiotherapie of de tandarts. Of medicatie die niet onder het CAK valt. Maar ook benodigde DNA testen of intelligentietesten kunnen we dankzij deze donatie laten uitvoeren.

Nieuw logo en huisstijl

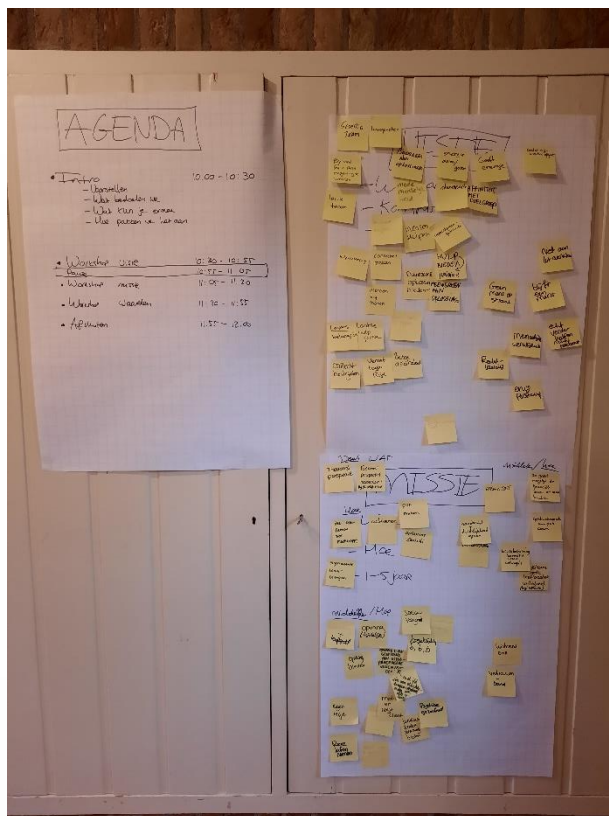
Door een donatie van MAEX Impuls ten behoeve van het professionaliseren van de organisatie zijn we via Stichting de Nieuwe Gevers in contact gekomen met een creatief vormgever die ons logo en huisstijl heeft gemoderniseerd. Deze mogelijkheid om aan de slag te gaan met ons logo en huisstijl viel mooi toepasselijk samen met ons 20-jarig bestaan. Wij kunnen er voorlopig weer tegenaan!

**Stichting Noodopvang
Dakloze Vreemdelingen
Utrecht**

Visie en Missie

Daarnaast hebben we dankzij de donatie van MAEX Impuls en de vrijwilligers van Stichting de Nieuwe Gevers hulp gekregen om onze Visie en Missie helder op papier te krijgen. We zijn in contact gekomen met een strategisch consultant met wie we gezamenlijk in een bijeenkomst met het hele SNDVU-team gebrainstormd hebben tot daar een mooie Visie en Missie op papier uit is gekomen. Deze Visie en Missie zijn te lezen in het hoofdstuk over de SNDVU als organisatie.

Kerstpakket en maaltijden

Eind 2022 werden wij benaderd door Doortje die op eigen initiatief kerstpakketten aan onze bewoners wilde verstrekken. Een doos vol met allerlei verschillende luxe producten en lekkernijen. Een deel van de pakketten hebben we gezamenlijk uitgedeeld bij het clientspreekuur. En daarna zijn we nog een aantal huizen langs geweest om pakketten te brengen.

Ook Veganistisch restaurant Waku Waku in Utrecht wilde graag iets doen voor onze kwetsbare doelgroep. Zo hebben ze voor al onze bewoners eenmalig een diner uit het restaurant gedoneerd en bij ons bezorgd. Bewoners konden een tas met een heerlijke plantaardige maaltijd bij ons op kantoor ophalen! Zeer geslaagd.

ACTUALITEITEN UTRECHT EN LANDELIJK

Coalitieakkoord 2021 – 2025

Begin 2022 is het nieuwe coalitieakkoord bekend gemaakt 'Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst'. Een mooie titel die overeenkomt met hoe wij naar onze doelgroep kijken en werken aan perspectief voor hun toekomst. Helaas is de inhoudt van het akkoord minder rooskleurig en lijkt het juist weinig perspectief te bieden voor onze doelgroep.

Er wordt steeds meer getracht om grip te krijgen op migratiestromen en deze in te perken. Zo worden er afspraken gemaakt met derde landen over het terugnemen van uitgeprocedeerde asielzoekers en wordt er ingezet op afspraken met omringende landen van crisisgebieden in het kader van het bewaken van de grenzen, relocatie en verdere operationele samenwerkingen. Er worden migratiepartnerschappen gesloten met derde landen om migratiestromen op te vangen en terugkeer te realiseren, in ruil voor afspraken over handel, hulp en steun bij opvang en tijdelijke legale en circulaire arbeidsmigratie. Buitengrenzen van de EU worden steeds meer beschermd. Voor het individu wordt het dus steeds moeilijker om bescherming te zoeken in Europa.

Landelijke vreemdelingen voorziening (LVV)

Over de LVV staat in het regeerakkoord dat er zal worden uitgebreid naar een landelijk dekkend netwerk waarbij de opvang altijd gericht is op terugkeer. Zelfstandige gemeentelijke opvang is dan niet meer nodig en wordt door het Rijk niet meer gefinancierd.

Hoewel we er content mee zijn dat de LVV wordt bestendigd in het regeerakkoord, maken we ons grote zorgen over de verdere ontwikkeling van de LVV. In de pilot fase waren er drie toekomstperspectieven (verblijf, doormigratie en terugkeer) welke als gelijke naast elkaar stonden. Nu wil de regering dat er in de LVV alleen nog maar gewerkt wordt aan terugkeer. Voor ons als ngo zou dit niet alleen onwerkbaar zijn en ingaan tegen onze visie en missie, maar is het ook volkomen onlogisch als je ziet hoeveel oplossingen er alsnog worden bereikt op verblijf. Ook is het niet een logisch gevolg op de resultaten uit het onderzoeksrapport over de LVV wat op 19 oktober 2022 is uitgebracht door het WODC. Het rapport laat ook zien dat er een groot aantal oplossingen worden behaald op verblijf en daarnaast wordt de conclusie getrokken dat de LVV een maatschappelijke functie heeft en ervoor zorgt dat er minder mensen op straat staan, het welzijn van de vreemdelingen verbeterd is en er meer zicht op de problematiek bij vreemdelingen is.

Utrecht LVV pilot stad

Op 1 april 2019 is de pilot LVV van start gegaan in Utrecht. Een samenwerking tussen het Rijk en de gemeente met als doel het alsnog realiseren van een bestendige oplossing voor ongedocumenteerden die geen recht hebben op rijksopvang. Ook de SNDVU neemt deel aan deze pilot waarin we samenwerkingsafspraken hebben gemaakt met de gemeente Utrecht. Om het doel te realiseren is er onder andere een Lokaal Samenwerkingsoverleg (LSO) en Afstemmingsoverleg waarbij Rijkspartners, gemeente en ngo's samen zitten om casuïstiek, beleid en knelpunten met elkaar te bespreken.

De driejarige pilotfase is officieel inmiddels afgerond. Gemeenten en ministerie zijn druk bezig met de onderhandelingen voor de ontwikkeling van de LVV in definitieve vorm. Het jaar 2023 zal een 'transitie' jaar zijn, waarbij de LVV verder ontwikkeld wordt, maar nog op dezelfde manier gewerkt wordt als in de pilotfase. Als Ngo's worden we niet meegenomen in de onderhandelingen met het ministerie en de gemeenten over de plannen voor de toekomstige LVV. Ondanks dat we officieel geen medeondertekenaar zijn van het LVV-convenant en dit ook niet zouden willen, vinden we het wel betreuenswaardig dat we als belangrijke deelnemer in de LVV, niet meer betrokken worden bij de ontwikkeling ervan.

Wij hebben namelijk best wel enige zorgen over de vorm, criteria en voorwaarden die de LVV 2.0, gezien de tekst in het regeerakkoord, hoogstwaarschijnlijk zal krijgen. Zo zal terugkeer voor ons één van de oplossingen naast verblijf en doormigratie blijven, en altijd ongedwongen. De basis is voor ons het vertrouwen van de client, met als uitgangspunt het perspectief.

De resultaten die geboekt worden in de huidige LVV samenwerking zijn goed. In de laatste resultaatmonitor is te zien dat in Utrecht 92,6% van de ingediende herhaalde asielaanvragen worden ingewilligd, tegenover maar een enkele afwijzing. Dit resultaat bevestigt dat er niet zomaar perspectief op verblijf wordt gezien en aanvragen die worden ingediend ook kansrijk zijn.

Aanmeldcentrum Ter Apel

De druk in Ter Apel houdt ook dit jaar aan. Het aanmeldcentrum is overbelast en er slapen mensen buiten bij het aanmeldcentrum omdat er geen plek voor hen is. Vanuit ons wordt aangedragen om herhaalde asielaanvragen vanuit de LVV schriftelijk af te handelen. De aanvraag kan binnen het LSO gedeeld worden en biometrie kan lokaal afgestaan worden. Zo lopen cliënten geen risico om in een erbarmelijke toestand terecht te komen en voorkomt het extra druk in Ter Apel. Het voorstel voor deze tijdelijke nieuwe werkwijze is binnen de rijksdiensten hoog opgespeeld. Helaas zonder het beoogde resultaat. Cliënten die een herhaalde asielaanvraag willen doen moeten zich alsnog melden in Ter Apel. Wel wordt er een instructie gemaakt om de kans dat deze cliënten op de meld dag niet binnenkomen en buiten moeten slapen zo klein mogelijk te maken. In de praktijk is dit dan ook niet voorgekomen.

MAATSCHAPPELIJKE BEGELEIDING

Woonbegeleiding

Het doel van de woonbegeleiding is de zelfredzaamheid van de cliënten verhogen en hen begeleiden naar het zo zelfstandig mogelijk voeren van een huishouding. Onder begeleiding van de huismeester en medewerkers woonbegeleiding worden zaken als hoe om te gaan met elektriciteit, verbruik en besparing besproken, alsmede het samenwonen en schoonmaken. De medewerkers en stagiaires komen regelmatig in de woningen, waardoor er goed zicht is op de situatie in de huizen en wat er speelt onder de bewoners. Daarnaast behoren huisbezoeken tot de werkzaamheden om zo de sociale gezondheid van de bewoners te peilen. De huismeester komt voor technische en praktische zaken regelmatig in de huizen. Bij verhuizingen en grote klussen neemt hij vaak cliënten mee voor extra hulp.

Wegens de coronapandemie hebben wij moeten nadenken hoe we de woonbegeleiding op een zo veilig mogelijke manier konden voortzetten. Bij de aanvang van de pandemie hebben we in eerste instantie voornamelijk telefonisch contact onderhouden met de bewoners. Al snel merkten we dat dit niet voldoende was en direct contact essentieel is in de begeleiding van onze cliënten. In 2021 hebben we daarom de nodige voorzorgsmaatregelen getroffen om toch op een veilige manier op huisbezoek te kunnen gaan en huisgesprekken te kunnen voeren.

Ook in de eerste helft van 2022 waren we genooddaakt deze werkwijze voort te zetten. In de loop van het jaar en met de versoepeling van de door het RIVM voorgeschreven maatregelen, kwam er weer meer ruimte om huisgesprekken op de voorheen gebruikelijke wijze te houden.

Energieverbruik

Een terugkerend thema tijdens huisgespreken is energieverbruik en besparing, met als doel bewustwording bij de bewoners te creëren en de kosten te beheersen. Met de stijgende energieprijzen in 2022 waren we genooddaakt extra maatregelen te treffen. Wij merkten op dat de verwarming in diverse woningen met enige regelmaat (te) hoog aan stond (ook wanneer er niemand thuis was). Hierom hebben we besloten om in alle woningen de thermostaat van speciale kapjes te voorzien, waardoor de temperatuur enkel nog door de woonbegeleiders te verstellen is. Op deze manier worden onnodige stookkosten voorkomen. Daarnaast hebben we ook in alle woningen waterbesparende douchekoppen geïnstalleerd, waarmee tot wel 20 procent water en energieverbruik wordt bespaard.

Brandpreventie

De stagiair die in 2022 actief was binnen de organisatie heeft in overleg met de woonbegeleider een voorlichting ontwikkeld over brandpreventie. Met als doel bewoners bewust te maken van eventuele gevaren en hen te informeren wat te doen in geval dat er brand uit breekt. Ook zijn alle brandblussers weer gecheckt en waar nodig vervangen.

Renovatie woningen

Momenteel worden veel huurwoningen in Utrecht gerenoveerd. Zo was in juni ook een van de huizen van SNDVU aan de beurt. De bewoners zijn tijdelijk ondergebracht in een logeewoning en kwamen terug in een opgeknapt huis met onder andere nieuwe kozijnen en keuken. Ook voor komend jaar staan een aantal van onze woningen bij de woningbouwvereniging op de planning voor renovatie.

Verder zijn we in 2022 begonnen met het gefaseerd vervangen van kledingkasten. We merkten dat veel kasten aan vervanging toe waren en niet altijd bestand tegen het intensieve gebruik door regelmatige wisseling van bewoners. Daarom zijn we dit jaar begonnen met het vervangen van de eerste dertien kledingkasten voor afsluitbare stalen lockerkasten. Het is de bedoeling dat op termijn alle kamers hiermee voorzien zijn.

Spreekuur

Eens per twee weken komen de cliënten langs kantoor om te tekenen voor ontvangst van hun leefgeld. Wegens de coronapandemie waren wij genoodzaakt tijdelijk te stoppen met het spreekuur. In het najaar van 2021 zijn we voor een korte periode weer gestart met de spreekuren, die zoveel mogelijk worden gedraaid door vrijwilligers. Helaas volgde er al snel een nieuwe lockdown die tot en met het eerste kwartaal van 2022 heeft geduurd. Hiermee verviel wederom het wekelijkse contactmoment met onze bewoners op kantoor. Iets wat juist een belangrijk onderdeel is om het welzijn van onze cliënten te peilen. Wij waren dan ook erg blij dat we in april 2022 eindelijk weer echt van start konden met het spreekuur.

Het leefgeld wordt sinds de introductie in 2020 overgemaakt op een *moneycard* in plaats van cash overhandigt. Hierdoor is het spreekuur nu vooral een moment is om te kijken hoe het met een cliënt gaat en waar zij met vragen terecht kunnen, o.a. over praktische zaken in huizen, abonnementen voor sport of NS-voordeelurenkaart, afspraken voor huisarts en advocaten, vergoedingen voor medicatie of reiskosten.

Vrijwilligers en stagiaires

Bij de SNDVU ondersteunen we een grote groep cliënten met een relatief klein team betaalde medewerkers. Dankzij onze vrijwilligers kunnen we naast onze "kerntaken" ook veel extra's bieden. Er zijn vrijwilligers met uiteenlopende taken bij ons actief. Zo draait een aantal vrijwilligers het spreekuur, waarbij bewoners hun leefgeld komen ophalen en is er een juridisch vrijwilliger die de sociaal juridische medewerkers ondersteunt in hun werk. Er zijn verschillende maatjes actief die gekoppeld zijn aan een bewoner met wie ze regelmatig afspreken, een luisterend oor bieden, er samen op uit gaan en oefenen met de Nederlandse taal. De richtlijnen van het RIVM in acht houdend, was het sinds maart 2020 niet meer mogelijk om onze vrijwilligers op structurele basis in te zetten. Pas in de loop van 2022 was het weer mogelijk voor onze vrijwilligers om op een verantwoorde wijze aan de slag te gaan.

Vanaf dat moment konden wij ook weer actief nieuwe vrijwilligers aantrekken. Dit was nodig, gezien een aantal vrijwilligers in de coronaperiode besloot definitief te stoppen. We hebben o.a. twee nieuwe spreekuurmedewerkers mogen verwelkomen en er is een oud-bewoner (met inmiddels een verblijfsstatus) aan de slag gegaan als huismentor. Eind 2022 waren er in totaal 11 vrijwilligers actief voor SNDVU.

In 2022 was het voor het eerst na de coronapandemie weer mogelijk een stagiair aan te nemen. In het kader van zijn opleiding Social Work aan de Avans Hogeschool, heeft Tibor ons voor de periode van een half jaar ondersteund in de woonbegeleiding en activering van onze bewoners.

Sociale-activering

Een reguliere structurele dag invulling voor onze bewoners is veelal niet mogelijk vanwege de wettelijke beperkingen op het mogen doen van scholing en (vrijwilligers)werk. Veel van hen hebben traumatische ervaringen opgelopen. Juist voor deze groep is het van groot belang om dagelijkse bezigheden te hebben. Wij stimuleren de bewoners om een sport te beoefenen, om op taalles te gaan of om op een andere manier vaardigheden en kennis op te doen. Kortom, activering om een dag invulling te hebben als remedie tegen depressie, of om een basis te leggen voor verdere toekomst. Sociale activering is in 2022 nog steeds beperkt als gevolg van corona, maar gelukkig was er al meer mogelijk dan in 2021.

Villa Vrede, Ubuntuhuis & De Voorkamer

Wij verwijzen de bewoners regelmatig door naar Villa Vrede en het Ubuntuhuis. Dit zijn ontmoetingsplaatsen voor mensen zonder papieren. Hier kunnen bewoners overdag naartoe om anderen te ontmoeten, samen te koken, te eten en aan verschillende activiteiten deel te nemen zoals het verzorgen van kippen, naailes, muziekles, een anti-stressgroep, etc. Een andere plek die steeds

bekender wordt bij onze bewoners is De Voorkamer. Daar worden wekelijks activiteiten georganiseerd zoals samen borduren, spelletjes avonden, koffie-avonden en taalcafés.

Nederlandse les en Alfabetiseringslessen

Bij Villa Vrede wordt ook Nederlandse les aangeboden op verschillende niveaus, waardoor mensen makkelijk kunnen doorstromen naar een andere groep. Daarnaast gaan veel mensen trouw naar de Nederlandse les die wordt gegeven in Huis van Vrede, daar zijn ook verschillende groepen met verschillende niveaus.

Daarnaast zijn er in 2022 alfabetiseringslessen gegeven bij Villa Vrede. Dit was een nieuwe setting en dat is goed bevallen.

Praktijkleerplekken 'Aan De Slag Utrecht'

In 2022 hebben wij een aantal bewoners kunnen plaatsen op verschillende praktijkleerplekken. Hier leren onze bewoners, in een traject van maximaal zes maanden, vaardigheden die ze kunnen gebruiken in de toekomst. Er zijn mensen aan de slag gegaan bij FC Utrecht en bij een restaurant in Utrecht. Beide projecten zijn in 2022 gestart en lopen goed! Bij FC Utrecht leren ze alles over facilitaire taken, maar ook over horeca en grasonderhoud. Bij het restaurant beginnen de mensen als hulp met het schoonhouden van de keukens, maar groeien ze door naar een hulp bij het koken. Zo leren mensen hoe een restaurantkeuken te werk gaat.

Groene vingers

Een aantal van onze bewoners helpt bij Common Ground. Dit is een volkstuin in Overvecht waar mensen met een vluchtelingenachtergrond vrijwilligerswerk kunnen doen. Alles wordt zelf gezaaid en geoogst. De opbrengst wordt verdeeld onder de vrijwilligers. Ook wordt de verse groente en fruit verkocht bij de volkstuin voor een lage prijs.

In 2022 hebben een aantal bewoners hier geholpen en ze hadden het erg naar hun zin. In de wintermaanden wordt er niet vaak in de tuin gewerkt, maar eet de groep wel maandelijks samen voor de gezelligheid.

Zwemles

Het zwembad waar onze bewoners les kregen is in 2022 helaas gesloten als gevolg van corona. Hierdoor zijn de zwemlessen per juni gestopt. We zijn sindsdien hard op zoek naar een nieuwe plek waar onze bewoners zwemles kunnen krijgen. Op dit moment is PAS met een zwembad in Overvecht in gesprek hierover en hopen wij dit zo snel mogelijk weer op te starten.

Bikeflip

Een onderwerp dat al 22 jaar ter sprake komt bij de SNDVU zijn de fietsen. Iedereen heeft een fiets nodig. Een goede fiets geeft mensen de mogelijkheid om zich makkelijk te verplaatsen binnen Utrecht en opent dus deuren!

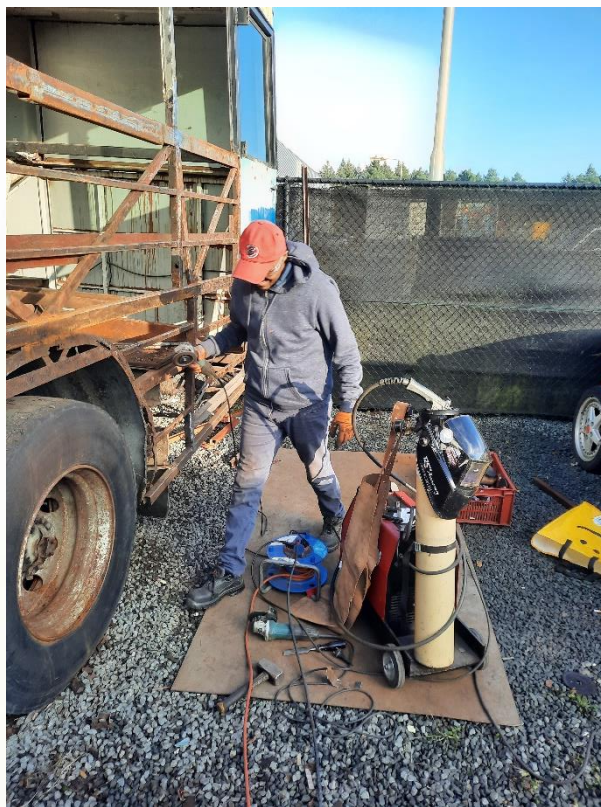
Op dit moment hebben wij een fijne samenwerking met Bikeflip. Dit is een duurzaam initiatief waar fietsen hersteld worden en weer relatief goedkoop verkocht worden aan mensen met een U-pas. Onze doelgroep heeft helaas geen recht op een U-pas, maar mogen gelukkig wel gebruik maken van Bikeflip waardoor zij een fiets aan kunnen schaffen inclusief lampen en een extra slot!

Maatwerk

Elk mens is anders en heeft andere wensen. Dit komt in de activering vaak naar boven. Voor sommige mensen is activering iets relatief kleins zoals zelfstandig boodschappen doen, voor een ander een keertje poolen en voor weer een ander vrijwilligerswerk doen. Hier een paar voorbeelden van het geleverde maatwerk in 2022:

Een meneer die bij ons verblijft droomt ervan om in de toekomst als barbier te werken. Om dit mogelijk te maken begin je natuurlijk met een barbieropleiding, maar dit kost veel geld. Hij heeft in zijn netwerk rondgevraagd en ik heb een aantal fondsen geschreven. Uiteindelijk hadden we het bedrag bij elkaar en kon hij de opleiding doen. Deze opleiding duurde een half jaar en heeft hij succesvol afgerond! Hij laat iedereen trots zijn certificaat zien en knipt nu het haar van zijn vrienden. Een andere man heeft via een project ervaring kunnen opdoen bij een garage.

Dit jaar zijn er ook drie mensen gekoppeld aan een maatje via het Regenboog project bij de Tussenvoorziening. Dit regelen wij vaak voor mensen die LHBTI+ zijn maar hier moeilijk over kunnen praten (vaak door de omstandigheden in land van herkomst). Van eerdere matches hebben wij geleerd dat het mensen kan helpen om met een maatje te praten over hun gevoelens en hoe het hier in Nederland werkt.

Een groeiend fenomeen is fitnes. Veel mensen willen graag sporten en vragen dus ook of wij kunnen helpen met het bekostigen hiervan. Hier hebben wij helaas de middelen niet voor. Wel hebben we bij een aantal fondsen geld aangevraagd wanneer het ging om mensen waarvan we wisten dat zij hier serieus gebruik van zouden maken. Dit is vaak goed gekeurd, waardoor veel mensen nu bij de lokale sportschool kunnen sporten.

Tot slot nog één voorbeeld: een van onze bewoners heeft meegedaan aan het theaterstuk "Straatslim". In dit stuk vertellen zes mensen over hun ervaring als dakloze in Nederland. Zij hebben in 2022 heel hard geoefend en in juni was de première. Ze hebben heel veel shows gespeeld in Nederland bij o.a. buurthuizen en middelbare scholen.

DE SNDVU-ORGANISATIE

Visie

Iedereen heeft recht op een menswaardig bestaan. Helaas belanden veel asielzoekers vanuit asielzoekerscentra op straat. De SNDVU streeft naar een wereld waarin geen enkel mens met een asielverleden aan zijn of haar lot wordt overgelaten, maar vanuit een stabiele situatie gewerkt wordt aan toekomstperspectief.

Missie

De SNDVU zet zich in om mensen in Utrecht met een asielverleden een stabiele situatie te bieden, door middel van noodopvang, juridische en sociale begeleiding. De basis is vertrouwen, terwijl er toegewerkt wordt naar een duurzaam toekomstperspectief. SNDVU biedt duidelijkheid en aandacht en hecht grote waarde aan eigen verantwoordelijkheid. Cliënten worden gestimuleerd om de regie over hun eigen leven te nemen, in het werken aan een bestendige oplossing voor hun situatie.

Wij werken vanuit de waarden:

- Medemenselijkheid
Ieder mens wordt waardig en met aandacht behandeld.
- Vertrouwen
De vertrouwensband met onze cliënten is de basis.
- Eerlijkheid
Wij werken op basis van eerlijkheid en duidelijkheid, naar onze cliënten en elkaar.
- Verantwoordelijkheid
Wij nemen, geven en verwachten verantwoordelijkheid.

Doelstelling

Het doel van de stichting is in de statuten omschreven als *“het organiseren van noodopvang voor dakloze vreemdelingen die zonder middelen van bestaan zijn”*. Dit doel tracht de stichting te bereiken door:

- de tijdelijke opvang van vreemdelingen aan de hand van de criteria welke worden getoetst door stichting INLIA in Groningen. INLIA staat voor Internationaal Netwerk van Lokale Initiatieven ten behoeve van Asielzoekers. INLIA is een netwerk van geloofsgemeenschappen en lokale kerken behorend tot velerlei denominaties.
- het organiseren en coördineren van de uitvoering van deze opvang, de samenwerking van vrijwilligers en andere acties;
- het stimuleren van overleg tussen plaatselijke overheden met betrekking tot spreiding van de opvang van dergelijke vreemdelingen;
- het werven van fondsen. De stichting is per 1 januari 2010 door de Belastingdienst aangemerkt als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI);

De stichting is voor het bereiken van haar doel vrijwel volledig afhankelijk van financiële ondersteuning door de gemeente Utrecht.

Bestuur

De samenstelling van het bestuur heeft in 2022 geen wijziging ondergaan.

Per eind 2022 was de samenstelling als volgt:

- Henk Brandt, voorzitter – sinds 21 juli 2011, nu in vierde termijn
- Frans Snijders, secretaris – sinds 21 oktober 2021, nu in eerste termijn.
- Rudolf van der Ham, portefeuille financiën – sinds 1 april 2019, nu in tweede termijn
- Marion Wiendels, portefeuille personeel – sinds 3 november 2016, nu in derde termijn
- Marie-José Spithoven, lid – sinds 3 november 2016, nu in tweede termijn
- Karin Verdooren, lid – sinds 23 mei 2019, nu in tweede termijn

De bestuursleden zijn ieder actief of actief geweest in een voor de SNDVU relevant werkveld en houden hun deskundigheid en vakbekwaamheid actueel.

Het bestuur vergaderde in 2022 in totaal 8 keer fysiek op het kantoor van de SNDVU. Tijdens de vergaderingen besprak het bestuur de ontwikkelingen in de politiek en de eventuele consequenties daarvan voor de stichting. Ook de Tweede Kamerverkiezingen stonden op de agenda alsmede de wijze waarop politieke partijen konden worden geïnformeerd over het asielbeleid. Veel aandacht was er voor de samenwerking met andere organisaties binnen de gemeente Utrecht en de inspanningen voor het landelijke LVV-project. Naast strategische onderwerpen besprak het bestuur onder meer de financiën en de ontwikkelingen in de organisatie.

Team

Eind 2022 bestaat het team van de SNDVU uit 9 medewerkers (totaal 6 fte) die elk vanuit hun achtergrond en ervaring ondersteuning bieden aan de cliënten van de SNDVU. De leden van het team hebben elk hun eigen taken en verantwoordelijkheden. Om de continuïteit van de begeleiding te waarborgen is iedereen op de hoogte van elkaars werkzaamheden zodat bij calamiteiten ingesprongen kan worden.

Rana is coördinator van het team. Zij is verantwoordelijk voor een goede algemene gang van zaken, brengt verslag uit aan het bestuur en gemeente en onderhoudt de overige externe contacten. Zij is ook verantwoordelijk voor een aantal juridische dossiers.

Dominique, Marion, Jelle en Sandra zijn verantwoordelijk voor de begeleiding van de juridische dossiers. Daarin hebben ze elk hun gespecialiseerde taken.

Astrid vervult de functie Woonbegeleiding & Promotie. Ze is verantwoordelijk voor een goede samenstelling in de huizen, de woonbegeleiding, ze stuurt ook de vrijwilligers/stagiaire aan en is verantwoordelijk voor de website en sociale media.

Frank is verantwoordelijk voor de materiële zaken rondom de huizen. Een functie die we benoemen als Huismeester. Hij houdt toezicht op het gebruik van energie en water, regelt de verhuizingen en inrichtingen en verricht kleine reparaties. Voor een deel van zijn functie is Frank ook Ondersteunend woonbegeleider & Sociale activering.

Romy doet de activering van cliënten. Zij zorgt dat cliënten een dag invulling hebben en zich verder kunnen blijven ontwikkelen en koppelt cliënten aan bestaande activiteiten in de stad. Daarnaast doet Romy een stuk woonbegeleiding.

Miep is verantwoordelijk voor de financiële administratie van de organisatie. Zij zorgt ervoor dat iedereen zijn of haar leefgeld krijgt en dat alle kosten rondom de organisatie betaald worden. Zij onderhoudt de kontakten met vele bedrijven en instanties, zoals de belastingdienst, het administratiekantoor, de accountant, de arbodienstverlening, de energieleveranciers, de internetprovider, de OV-bedrijven, de verhuurders, etc.

Huisvesting

De SNDVU is gehuisvest in ruimtes van het voormalige klooster van de Sint Dominicusparochie. De locatie Dominicuskerk is onderdeel van de St. Martinusparochie in Utrecht. Deze parochie is per 1 januari 2020 met terugwerkende kracht gevormd. De lokale gemeenschap van de Dominicuskerk is zeer actief en profileert zich als “het Huis van Dominicus”.

OVERLEG MET ANDERE ORGANISATIES

Op initiatief van de SNDVU is in 2015 gestart met een bestuurlijk overleg van de organisaties die zich in Utrecht op enige wijze bezighouden met de problematiek en de opvang van asielzoekers. Deelnemers aan dit overleg zijn bestuursleden of afgevaardigden van het bestuur van Stichting-Lauw-Recht (STIL), Vluchtelingenwerk Midden Nederland, Stichting Agnes van Leeuwenberch, Stichting de Tussenvoorziening, Stichting Toevlucht, Stichting Seguro, Villa Vrede en Stichting Dienstverlening aan Buitenlanders.

Een overleg met dezelfde organisaties maar op meer uitvoerend niveau is het Hulpverlenersoverleg.

Ook in 2022 is veel aandacht besteed aan het LVV-project en in het kader daarvan gesloten overeenkomst tussen de gemeente en de opvang instellingen. Een aantal malen is overleg gevoerd met Rachel Streefland, wethouder met onder andere de portefeuille Asiel en Integratie.

FINANCIËN

Overzicht Baten en Lasten

Hieronder is een overzicht opgenomen van de baten en lasten van de SNDVU in 2022. Daarbij zijn tevens de baten en lasten over voorgaande jaren opgenomen en worden materiële verschillen kort toegelicht.

Tabel 9. Overzicht Baten en Lasten

	2022 (EUR)	2021 (EUR)	2020 (EUR)	2019 (EUR)
Subsidiebaten	857.730	811.000	808.346	752.104
Giften en baten uit fondsenwerving	-	13.349	8.639	520
Baten	857.730	824.349	816.985	752.624
Activiteitenkosten	395.563	386.177	365.184	331.138
Bruto exploitatieresultaat	462.167	438.172	451.801	421.486
Personeelskosten	424.758	405.670	412.191	331.292
Overige Bedrijfskosten	62.385	49.265	50.652	41.834
Exploitatieresultaat	-24.976	-16.763	-11.042	48.360
Saldo van rentebaten en rentelasten	-3.782	-5.840	-2.929	-405
Resultaat	-28.758	-22.603	-13.971	47.955

Subsidie

Voor 2022 is een subsidieaanvraag ad EUR 857.730 ingediend bij de gemeente Utrecht. Voor dit bedrag is door de gemeente Utrecht ook een subsidie verstrekt (dossiernummer 9325873).

De giften en baten worden vanaf het jaar 2022 niet langer vermeld op de staat van baten en lasten, maar op de balans. Dit geeft namelijk een reëler beeld van de financiële stand van zaken, omdat de donaties specifiek bedoeld zijn om cliëntgebonden kosten te betalen.¹ Deze kosten vallen buiten de begroting, subsidie en resultaatrekening van SNDVU.

Toelichting lasten

Voor 2022 was een lichte stijging van de personeelskosten begroot. De personeelskosten zijn binnen de begroting gebleven.²

¹ Hierbij valt te denken aan niet-vergoede medische kosten, bepaalde juridische kosten (leges, vertalingen).

² Het (grotere) verschil met 2021 wordt verklaard doordat in 2021 een compensatie voor een transitievergoeding wegens langdurige arbeidsongeschiktheid is ontvangen van het UWV (wat in mindering komt op de personeelskosten).

De activiteitenkosten zijn in 2022 ten opzichte van 2021 gestegen en ook hoger uitgevallen dan begroot (EUR 377.880). Dit wordt met name verklaard door de sterk gestegen energiekosten in 2022 (EUR 27.000). Verder is (meer dan begroot) geïnvesteerd in de inrichting van de woningen (waaronder energiebesparende maatregelen) en zijn er kosten geweest vanwege het in 2021 uitgestelde (en dus niet in de begroting van 2022 opgenomen) jubileumfeest. Daar staat tegenover dat we gedurende het hele jaar niet de maximale capaciteit aan cliënten hebben ondersteund, vanwege fluctuaties in de instroom. Mede daardoor zijn de uitgaven voor leefgeld lager uitgevallen dan begroot.

De bedrijfskosten zijn gestegen, dit wordt met name veroorzaakt door de hogere energiekosten voor het kantoor. Daarnaast is eind 2021 een bedrijfsauto aangeschaft, deze (afschrijvings)-kosten waren niet opgenomen in de begroting van 2022. De kantoorkosten en algemene kosten zijn conform begroting.

Vaststellingen, Lopende Subsidies en Aanvragen

Op 24 augustus 2022 heeft de Gemeente Utrecht laten weten dat naar aanleiding van de eindrapportage met betrekking tot de periode van 1 januari 2021 tot en met 31 december 2021 (dossiernummer 8012195) het initiële subsidiebedrag ad EUR 811.000 definitief is vastgesteld.

Voor 2023 heeft de Gemeente Utrecht EUR 926.538 beschikbaar gesteld (dossiernummer 10511869). Deze subsidie loopt over de periode 1 januari 2023 t/m 31 december 2023. De beschikking is lager dan de aanvraag van de SNDVU en de door de SNDVU opgestelde begroting. De reden is dat er voor realisatie van vier begrootte opvangplekken geen budget is bij de gemeente. Desalniettemin is de subsidie (en de begroting) voor 2023 hoger dan in 2022, vanwege de gestegen energiekosten, de indexering van de leefgeld en de lonen.

GOVERNANCE CODE

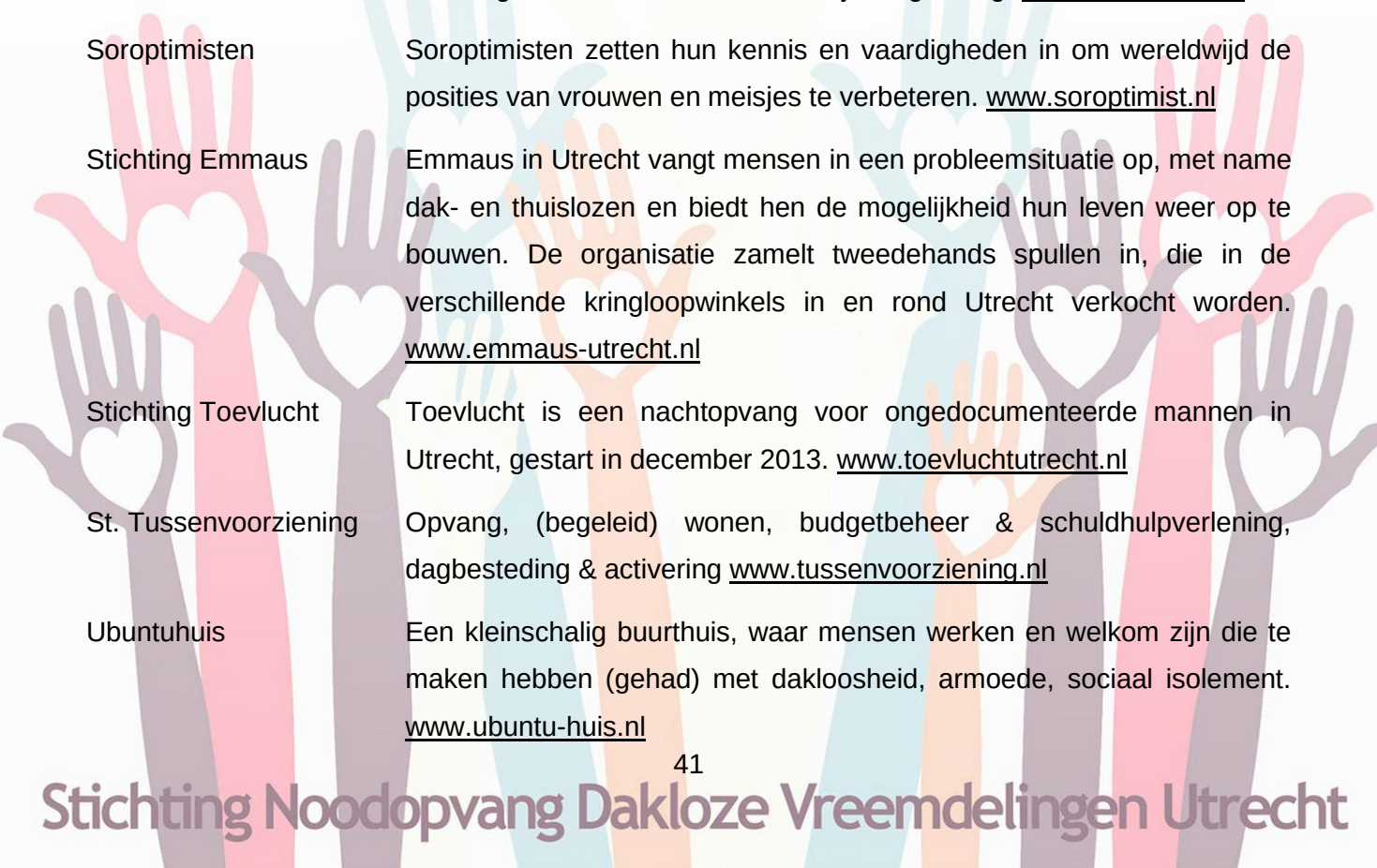
De SNDVU hecht aan 'goed bestuur'. We volgen daarin de Governance Code Sociaal Werk uit 2016 die valt onder de branche Welzijn & Maatschappelijke Dienstverlening (te vinden onder deze link <https://www.sociaalwerknederland.nl/?file=13761&m=1480581329&action=file.download>).

In januari 2021 heeft het bestuur, conform artikel 12.1 van de Statuten, een Bestuursreglement vastgesteld. Dit Bestuursreglement is te vinden op onze website (www.sndvu.nl) en vanaf daar te downloaden.

AFKORTINGEN EN VERKLARENDE WOORDENLIJST

Art. 64	Beschrijft medische noodzaak om (kortdurend) in Nederland te verblijven, wegens onmogelijkheid te kunnen vertrekken bijv. door zwangerschap etc.
ANBI	Algemeen Nut Beogende Instelling
AVIM	Afdeling Vreemdelingenpolitie, Identificatie en Mensenhandel
AZC	Asielzoekerscentrum
BBB+ of BBBB	Bed, Bad, Brood en Begeleiding
B8-vergunning	Tijdelijke verblijfsvergunning bij aangifte van mensenhandel
CMV	Culturele Maatschappelijk Vorming
COA	Centraal Orgaan opvang Asielzoekers. www.coa.nl
DT&V	Dienst Terugkeer en Vertrek. www.dienstterugkeerenvertrek.nl
ECSR	Comité voor Sociale Rechten van de Raad van Europa. www.coe.int
EHRM	Europese Hof voor de Rechten van de Mens. www.europa-nu.nl
EVRM	Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens. www.echr.coe.int
EX-AMA	Inmiddels niet meer minderjarige alleenstaande asielzoeker
Ex-Ama team	Onderdeel van Vluchtelingenwerk, verantwoordelijk voor de sociaal-juridische begeleiding van Ex-Ama's. www.vluchtelingenwerk.nl
GG&GD	Gemeentelijke Geneeskundige en Gezondheidsdienst. www.utrecht.nl/volksgezondheid
HASA	Herhaald asielverzoek
HIV	Humaan Immunodeficiëntie Virus
Huize Agnes	Huize Agnes biedt een tijdelijke opvang aan vrouwen en hun kinderen die zonder geldige verblijfspapieren in Nederland verblijven. www.agnesvanleeuwenberch.nl
ICT	Informatie en Communicatie Technologie
IDC	International Detention Coalition. www.idcoalition.org
IMMO	Instituut voor mensenrechten en medisch onderzoek. www.stichtingimmo.nl
IND	Immigratie- en Naturalisatiedienst. www.immigratiedienst.nl
INLIA	International Network of Local Initiatives with Asylumseekers. www.inlia.nl

IOM	International Organization for Migration. www.iom.int
LHBT	staat voor lesbische vrouwen, homoseksuele mannen, biseksuelen, transgender- en intersekse personen
LOS	Stichting Landelijk Ongedocumenteerden Steunpunt. www.stichtinglos.nl
LSO	Lokaal Samenwerkings Overleg
LVV	Landelijke Vreemdelingen Voorziening
MOB	Met onbekende bestemming vertrokken
NGO	Niet-gouvernementele organisatie
New Dutch Connections	New Dutch Connections heeft als missie migranten en Nederlanders samen te brengen door middel van theater en beeldende kunsten. www.newdutchconnections.nl
PAS	Project Aan de Slag. www.vreemdelingenvisie.nl
PTSS	Post traumatisch stress syndroom
ROC	Regionaal Opleidingen Centrum. www.rocmn.nl
SEGURO	Opvangorganisatie in Utrecht voor ongedocumenteerden (met en zonder asielachtergrond) met medische/psychische problematiek. www.seguro-opvang.nl .
SNDVU	Stichting Noodopvang Dakloze Vreemdelingen Utrecht. www.sndvu.nl
STIL	Stichting voor mensen zonder verblijfsvergunning. www.stil-utrecht.nl
Soroptimisten	Soroptimisten zetten hun kennis en vaardigheden in om wereldwijd de posities van vrouwen en meisjes te verbeteren. www.soroptimist.nl
Stichting Emmaus	Emmaus in Utrecht vangt mensen in een probleemsituatie op, met name dak- en thuislozen en biedt hen de mogelijkheid hun leven weer op te bouwen. De organisatie zamelt tweedehands spullen in, die in de verschillende kringloopwinkels in en rond Utrecht verkocht worden. www.emmaus-utrecht.nl
Stichting Toevlucht	Toevlucht is een nachtopvang voor ongedocumenteerde mannen in Utrecht, gestart in december 2013. www.toevluchtutrecht.nl
St. Tussenvoorziening	Opvang, (begeleid) wonen, budgetbeheer & schuldhulpverlening, dagbesteding & activering www.tussenvoorziening.nl
Ubuntuhuis	Een kleinschalig buurthuis, waar mensen werken en welkom zijn die te maken hebben (gehad) met dakloosheid, armoede, sociaal isolement. www.ubuntu-huis.nl

Villa Vrede	Ontmoetingsplaats voor ongedocumenteerden. www.villavrede.nl
Vluchtelingenwerk	Deze vereniging is een onafhankelijke organisatie die de belangen behartigt van vluchtelingen en asielzoekers in Nederland in alle stadia van hun verblijf. www.vluchtelingenwerk.nl
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten. www.vng.nl
Weerdsingel	Nacht- en 24 uursopvang voor ongedocumenteerde vrouwen en kwetsbare mensen, Onderdeel van www.tussenvoorziening.nl
WODC	Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum. www.wodc.nl

